

M&S
De Standaard

17052008 20JRG 15

Hannelore Knuts
Van topmodel
tot ontwerpster

Wonderkind Julien de Smedt

Van skateboard tot springschans

Nauwelijks 32 jaar is Julien De Smedt en hij rijgt al wereldwijd de opdrachten aaneen: van een ski-springschans in Noorwegen en een residentieel project in Taiwan tot een heuse verticale stad in Shenzhen, China. Niet slecht voor een Brusselse ket die tien jaar geleden meer aan zijn skateboard dan aan het schoolbord dacht. Portret van een architecturaal wonderkind. ...door christophe de schauvve, foto koen buutens

Waar hij woont? Kopenhagen. Waar zijn hart ligt? Ook misschien wel Kopenhagen. Hoewel hij Brussel erg genegen blijft: 'Ik ben op zoek om hier een eigen stek te kopen', vertelt Julien De Smedt als we hem spreken op zijn appartement boven het trendy café De Walvis. 'Ik leef al zoveel in hotels dat het altijd raar voelt als ik in mijn geboortestad op hotel zit. Dat voelt zo jet-set aan, en daar gruw ik van.'

Zijn vader was een Parijzenaar die lange tijd een boekhandel in New York uitbaatte, tot hij Juliens moeder leerde kennen. Toen hij zes was, gingen zijn ouders uit elkaar. Julien werd door zijn moeder opgevoed in Brussel, studeerde architectuur aan Saint-Luc en La Cambre. Nadien trok hij naar Parijs, Los Angeles, Londen, New York. Zo word je kosmopoliet: 'Al tijdens mijn studies koos ik ervoor om elk jaar

van school te veranderen. Het verruimt de blik, zorgt voor een breder perspectief, ook architecturaal. Ons architectenbureau JDS Architects telt zo'n 45 medewerkers en dat zijn mensen uit meer dan twintig verschillende landen. Als dat niet multicultureel is.'

Julien De Smedt is 32 en combineert een zelfverzekerde cool met een streetfunky uiterlijk. Hij verdeelt zijn tijd tussen Kopenhagen, Oslo en Brussel, de drie filialen van zijn architectenbureau, en rijgt wereldwijd de opdrachten aaneen: van een springschans in Noorwegen tot een residentieel project in Taiwan, van een hoogbouw in Montreal tot een heuse verticale stad in Shenzhen, China. De Smedt won een Gouden Leeuw op de architectuurbiennale van Venetië en werd al tweemaal genomineerd voor de Mies van der Rohe-

Het Maritime Youth House in Kopenhagen heeft veel weg van een skaleramp. © paolo rosselli

Ontwerp van een wooncomplex in Montreal.

Ontwerp voor twee nieuwe woontorens in Brussel, op de plaats van het Brussels Administratief Centrum, in de vorm van de letters BE.

prijs. Wie doet het hem op zijn leeftijd na? Het moet niet verbazen dat de internationale vakpers hem wel eens als een architecturaal wonderkind omschrijft.

'Wat ik creëer, is natuurlijk het resultaat van een heel team. Dankzij mijn studio heb ik de vrijheid om voortdurend nieuwe projecten uit te denken en uit te werken. Als beginnend bureau is de grootste moeilijkheid een organisatie uit te bouwen die zowel multidisciplinair kan werken als flexibel op de schaalgrootte van projecten reageren. Sinds enkele maanden heb ik twee vennoten, Barbara Wolff en Andrew Griffin. De een is de spil van ons Brusselse kantoor, de ander die van ons kantoor in Kopenhagen. Op die manier hoef ik me minder bezig te houden met organisatorische zaken en kan ik meer creatief bezig zijn. Voor mij is het beter om op het einde van de maand mijn loon te krijgen, dan dat ik me moet buigen over bedrijfs-economische problemen of strategische beslissingen. Ik wil creëren zijn, geen manager.'

Kickflip

Om een idee te krijgen van de mondiale schaal waarop Julien De Smedt werkt, kan je best even het boek *Plot to XL* open slaan,

een fraai overzichtswerk van zijn oeuvre. Op een wereldkaart werden alle projecten van JDS Architects in kaart gebracht. Londen was ze actief zijn hebben een kleurtje meegekregen, de nog onontgonnen gebieden in het wit heten 'ambitie'. Op de cover staat een kunstwerk van graffitikunstenaar Pablo González, een persoonlijke vriend van de architect. Geen toevallige keuze. Het werk hangt ook in zijn kantoor in Brussel in verwijst naar de belangrijkste leerschool van De Smedt: het skateboard. 'Een groot deel van mijn leven heb ik freestyled op de plank doorgebracht', zegt hij met een grijns. 'Ik denk dat skaten me naar de architectuur heeft gedreven. Het is een erg tactiele sport. Als skater moet je rekening houden met je omgeving, met materialen ook. Doe je dat niet, dan ga je onherroepelijk tegen de vlakte.'

Blijvende letsels heeft De Smedt aan het skaten niet overgehouden, wat metaal in de arm niet te na gesproken. Of hij nu nog wel eens op de plank staat? 'Toch wel, maar dan alleen om van punt A naar punt Z te gaan, zonder te gaan citeren uit het werk van freestylekampioen Rodney Mullen.' De laatste keer dat hij zich nog aan een kickflip waagde, kwam hij onzacht ten val, met enkele dagen geheugenverlies tot

gevolg. 'Dat was niet alleen pijnlijk voor mij, maar ook voor mijn medewerkers.' Zelfs lijkt hij nauwelijks onder de indruk van zijn succesrijk cv. 'Voor mij is het gewoon een opeenvolging van fases en projecten. Het loopt zoals het loopt.' Klagen over stress doet hij niet. Cool typeert de voormalige skater. 'Waarom stressen? Ik heb zelf voor dit leven gekozen. Soms weegt het wel eens op me, vooral als ik weer eens op het vliegtuig zit, maar alles bij elkaar heeft dit leven me veel mogelijkheden en maakt het me gelukkig. Sinds kort heb ik een vriendin, maar ik blijf me bewust toeleggen op mijn werk. Ik geef mezelf nog enkele jaren voor ik begin aan een gezin.'

Leven en wonen

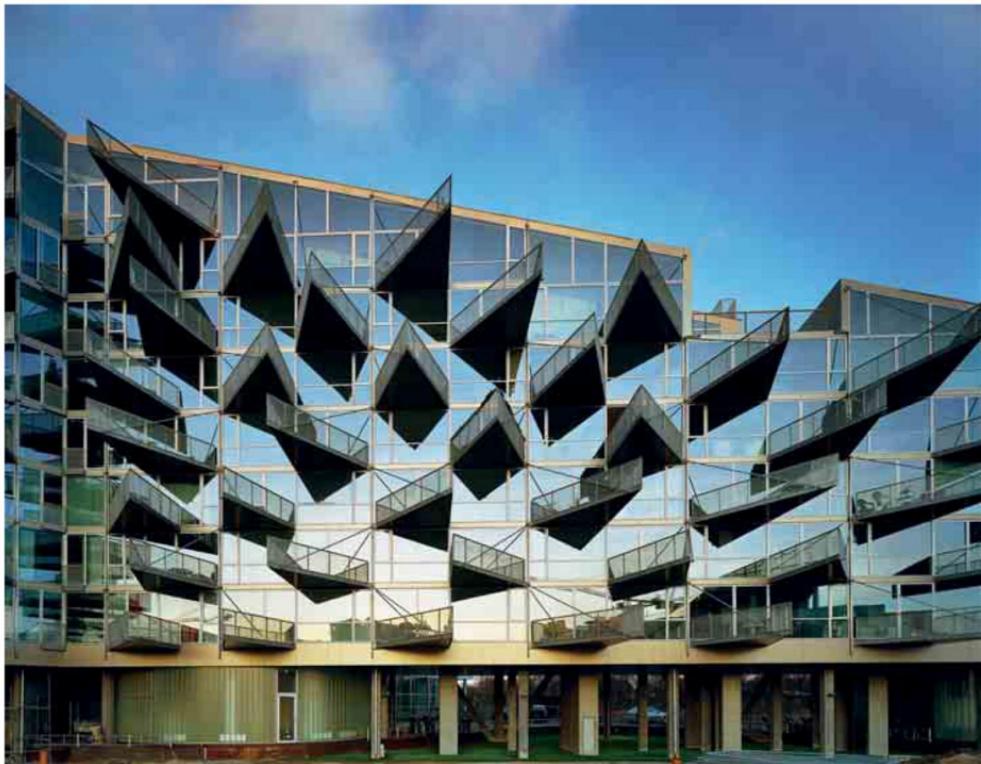
De basis van het eigenzinnige professionele parcours van Julien De Smedt werd gelegd tijdens zijn doortocht bij Rem Koolhaas' OMA in Rotterdam. Daar leerde hij Bjarke Ingels kennen, een zielsverwant. De twee hadden heel wat discussies samen. Over het leven. Over architectuur en het creatieve proces. En zoals dat wel vaker gebeurt onder zielsverwanten werden er plannen gesmeed. Zo ontstond in 2001

Plot, hun eigen architectuurbureau met Kopenhagen als thuisbasis. Het multidisciplinair en experimenteel bureau switchte even moeiteloos in schaalgrootte als tussen virtualiteit en realiteit. 'Met Plot hebben we ook virtuele ruimtes gecreëerd. Dat was voor een galerie in New York waar we met behulp van bewegingsgestuurde projectie de stadsomgeving in beeld brachten.'

Intussen is Plot na vijf jaar opgedoekt, maar JDS Architects gaat verder op hetzelfde pad: het maakt net zo goed zinnemebelen als wolvenkrabbers.

Julien De Smedt heeft het opvallend vaak over 'context', architectentiaal waarmee zowel omgeving als omgevingsfactoren bedoeld wordt. 'Een gebouw maakt deel uit van een straat, een wijk, een buurt. Context is dus belangrijk om je bouwwerk te kunnen integreren in die omgeving. Soms is er helemaal geen context. In een woestijn bijvoorbeeld. Zo hebben we het project Mermaid, een soort wellnesscenter dat zo op zichzelf staat dat je het overal kan inplanten: midden in de zee én te midden van de woestijn.'

Van een heel andere orde is een project in Denemarken waar hij op een terrein van nauwelijks 120 vierkante meter een groot residentieel complex moest creëren. 'Je moet

VM House in Kopenhagen. © Johan Jowelin

dus in de hoogte bouwen. Maar een toren heeft een niet te veronachtzamen impact op de omgeving. Om geen schaduw te werpen over de buurt, hebben we een toren ontworpen met een ingenieuze knik, zodat de schaduwzone beperkt blijft.' Architecturale sciencefiction? Nee. Het Bended Tower project wordt op dit moment gerealiseerd in Trøjborg en bevat nog meer stijlelementen van de JDS-filosofie, zoals het creëren van dakterrassen en -tuinen. 'Onze vrije ruimte wordt alsnaar schaarser, dus moet je als architect de door het gebouw ingenomen ruimte compenseren met nieuwe

ruimte waar intermenselijk contact mogelijk wordt.' De Smedt verbaast er zich over dat de huidige generatie architecten nog vaak kiest voor balkonarchitectuur in plaats van grotere dakterrassen en daktuinen te voorzien. 'Dat is nochtans een van de vijf befaamde principes van nieuwe architectuur volgens Le Corbusier', zegt hij.

Hij herinnert zich nog goed de sensatie van een van zijn eerste projecten: een publiek zwembad in de haven van Kopenhagen. Het combineerde een recreatieve zone met een zwemzone om onbekommerd haantjes te trekken, integreerde een klif voor onver-

saagde duikers en voorzorg ook een openluchtatorium. 'Het gevoel dat je krijgt als je mensen ziet genieten van je ontwerpen, dat is fantastisch. Daar doe je het voor als architect. Het gaat niet om gebouwen, het gaat erom plekken te scheppen waar mensen wonen, leven, met elkaar in contact komen.'

Brussel

Ooit ontvluchte De Smedt Brussel omdat de stad cultureel stagneerde. Nu denkt hij eraan naar zijn geboortestad terug te keren.

'Er waait een nieuwe wind. Ik proef weer energie en dat uit zich in een hernieuwde belangstelling voor architectuur. Er zitten heel wat goede, jonge architectenbureaus in deze stad en ik hoop dat we met zijn allen plannen kunnen maken en realiseren. Nu JDS Architects in Brussel kantoor houdt, willen we uiteraard ons steentje bijdragen.' Julien De Smedt deed al een voorstel voor twee nieuwe woontorens op de plaats van het Brussels Administratief Centrum in de vorm van de letters BE. Van een *landmark* gesproken.

Ontwerp Bended Tower in Trøjborg.

Wooncomplex Mountain Dwellings in Kopenhagen.

Ontwerp van de skispringschans in Holmenkollen.

Een springschans in Noorwegen

Een Belg die een springschans mag neerpotten in Holmenkollen, nabij de Noorse hoofdstad Oslo, zowat het mekka van het schansspringen: het klinkt een beetje raar. Toch won JDS Architects de internationale architectuurwedstrijd en het hele project moet in 2010 klaar zijn, voor het wereldkampioenschap skispringen in 2011. 'Speciaal om dat project binnen te halen, hebben we een kantoor in Oslo geopend. Voor de Noeren is die schans zowat de Eiffeltoren, een stuk nationale trots. Dus moet je, zeker als Deens bureau, zorgen dat je ook in Noorwegen een vestiging hebt.'

De huidige schans in Holmenkollen is een toeristische trekpleister en ook de versie van Julien De Smedt zal potten breken. Het ontwerp werd geroemd om zijn verfijnde evenwicht tussen grootsheid en eenvoud en combineert hedendaags design met moderne materialen. De ranke schans zal hoog boven de stad torenen en krijgt een panoramisch terras dat toegankelijk voor het publiek is.

De verticale stad Shenzhen

Shenzhen in China is een van de sterkst groeiende steden ter wereld. JDS Architects kreeg de opdracht om er een winkelcentrum te bedenken en kwam uiteindelijk uit bij een verticale logistieke stad van meer dan 1.100 meter hoog. 'Maar hoe vermijd je in zo'n torenstad sociaal isolement?' vroeg Julien De Smedt zich af. 'Stel dat je op de bovenste verdieping woont en je wil een luchtje happen of een sigaret roken, dan kan het toch niet dat je eerst een kilometer naar beneden moet.' Na maanden kopbrekens kwam de architect met het revolutionaire plan van een toren die zulke grote binnenruimtes bevatte dat 'het net lijkt alsof ze buiten zijn'. Met zijn 4 miljoen vierkante meter is de toren van Shenzhen een technisch huizenstuk, maar vooral een toonbeeld van de stad van de toekomst.

Ontwerp van de logistieke stad van Shenzhen: 1.100 meter hoog.

Project Mermaid: een wellnessoase in de westlijn.

